

De kerstspecial schetst de ontwikkeling die drie generaties melkveehouders doormaakten. Hoe is hun bedrijf veranderd en boert de jongste generatie anders dan de oudste? In deze reportage: **voeding**

1960

1970

1980

1958: machinaal melken

1976: bouw ligboxenstal

1989: buurman opgekocht

Familie Blokland aarzelde nooit om het bedrijf

Van hooivork tot vo

tekst **Tijmen van Zessen**

Toen ik in 1949 naar de middelbare landbouwschool ging, sloegen we het hoofdstuk machinaal melken over. Dat gebeurde alleen in Amerika, niet hier, zo was de gedachte. De helft van de melkmachines die Nederlandse boeren kochten, ging de zolder op', memoreert Pieter Willem Blokland (84). De gepensioneerde veehouder uit Groot-Ammers vertelt honderduit over de ontwikkelingen in drie generaties. Niet alleen over machinaal melken, maar juist ook over het voeren van de koe.

Weerbericht van de molenaar

Pieter Willem (Piet) Blokland weet zich nog uitstekend te herinneren hoe de voeding van koeien veranderde: van uitsluitend hooi naar overwegend graskuil. 'Voor de jaren zestig bestond het

ruwvoer voor honderd procent uit hooi. Dat werd boven de koeien op zolder opgeslagen en met de vork gevoerd. De kwaliteit was wisselend; je wilt niet weten hoeveel verschimmeld hooi er in den lande is gevoerd. Er was nog geen buienradar, het weerbericht kwam toen van de molenaar.'

Piet Blokland was een van de eersten in zijn regio die honderd procent kuil voerde. Eerst in ronde silo's die met vork en kruiwagen werden 'uitgekuild', later in rijkuilen waar een kuilvoersnijder het gras uit hapte. Het kuilen van gras betekende een verhoging van de voederwaarde en een verlichting van het arbeidsproces. 'Bovendien was het nieuw om het hele weideseizoen ruwvoer te winnen. Eerder had je alleen hooiland en weiland; de opgang van kuilgras veranderde dus het grondgebruik.' Intussen runt zijn zoon Kok (57) Blokland samen met echtgenote Gerda (55) en hun zonen Pieter Willem (33) en Korstiaan (25) in

te vernieuwen errobot

Familie Blokland druk met de grasoogst, omstreeks 1965

V.l.n.r. Pieter Willem Blokland (33),
Chris Blokland (0), Pieter Willem Blokland (84),
Kok Blokland (57) en Korstiaan Blokland (25)

Piet Blokland (84)

‘Ik sta voor honderd procent achter de automatisering. Zelf was ik in ons dorp de eerste die een melkmachine kocht. Als het op de toekomst aankomt, moet je soms wat risico nemen. Onder nieuwe dingen ligt altijd dynamiet. Maar wie niet meegaat met vernieuwing kiest voor belemmering van zijn toekomst.’

Kok Blokland (57)

‘Wat ik leerde van mijn vader is durven beslissen. Boerenwerk leren gaat ongemerkt. Je loopt samen door het land en overlegt met elkaar je gedachten: “Zullen we vandaag maaien, of toch nog een dag wachten?” Nu leer ik vooral dat ik de jongens de ruimte geef om te ondernemen.’

Korstiaan Blokland (25)

‘Maaien, voeren en weiden, dat leer je niet op school, dat krijg je mee van de oudere generatie. Van opa hebben we geleerd dat voeren iets anders is dan een koe te vreten geven. Voeren is nadenken over waar je mee bezig bent, de samenstelling van het voer afstemmen om eruit te halen wat erin zit.’

Goudriaan een gloednieuw melkveebedrijf. Er worden 110 koeien automatisch gemolken én gevoerd. Kok Blokland nam het bedrijf in 1981 over. Hij nam het ongebruikelijke initiatief om een perceel grasland dood te spuiten en opnieuw in te zaaien. Kok schiet in de lach als hij eraan terugdenkt: ‘De buurman riep: “Ga je aardappels poten? Je spuit je gras toch niet dood?”’

Maximaliseren ruwvoerproductie

Het bedrijf van de familie Blokland is altijd intensief geweest. In de jaren negentig produceerde het meer dan 30.000 kilo melk per hectare. Daarom lag het accent al snel op maximaliseren van de ruwvoerproductie, maar ook op het aankopen van voer. Kok: ‘Het mooie van voer aankopen is dat je kunt afwegen wat het beste past in je rantsoen. Waar geven de koeien gemakkelijk veel melk van tegen een zo gunstig mogelijke prijs? We hebben bie-

tenblad gevoerd, bierbostel, luzerne, gedorst hooi en mais.’

De eerste mais is nog met kruiwagens op stal gebracht, later werd dat een blokkendoseerwagen. Ook voor de dosering van het krachtvoer is lange tijd de kruiwagen benut. In 1986 zorgde de krachtvoerautomaat ook hier voor arbeidsverlichting. Met de verplaatsing naar Goudriaan in 2013 stapte de familie over op gemengd voeren. ‘Zo voer je op elk moment hetzelfde rantsoen, dat verhoogt de efficiëntie’, weet Korstiaan. Ook kwam er een voerrobot, legt Pieter Willem uit. ‘We hadden de keuze tussen een zwaardere trekker met voermengwagen en shovel of een robot. De afschaffing van rode diesel trok ons over de streep: de robot draait op stroom en als we willen, schakelen we over op zonnepanelen.’ In Goudriaan steeg de productie met drie kilo melk per koe per dag. ‘Wij zeggen altijd: één kilo door de stal, één door de melkrobots en één door de voerrobot.’